

Accountants willen stoppen met controle van topinkomens

Chirurgen aan het werk in een operatiezaalHollandse Hoogte

Accountants vinden de controle van topinkomens in de publieke sector zo complex, dat zij ermee willen stoppen. Zij roepen demissionair minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken op de regels rond het wettelijke beloningsplafond te vereenvoudigen, de controle uit de jaarrekening te halen en onder te brengen bij fiscalisten, juristen of een aparte overheidsinstantie.

Dit pleidooi komt van Coziek, de commissie van accountants in de zorg van beroepsorganisatie NBA. Vooral in de gezondheidszorg zijn de problemen volgens Coziek nijpend. Keer op keer wijzigende beloningscategorieën voor topbestuurders, een speciale beloningsregeling voor interim-bestuurders en uiterst gedetailleerde controles op kleine onkostenvergoedingen. Zelfs de declaratie voor een traktatieronde met gevulde koeken, een paar tientjes, kan van invloed zijn op de beloning die een topfunctionaris mag ontvangen.

Niet meer dan een doorgeefluik

Coziek stelt dat door deze 'doorgesloten regelgeving' de jaarrekeningcontroles van (semi-) publieke instellingen onuitvoerbaar dreigen te worden. Ook de kosten zijn de laatste jaren explosief gestegen. Verschillende grote accountantsorganisaties zoals EY, BDO en Deloitte hebben inmiddels aparte afdelingen met fiscale en juridische experts opgetuigd die fulltime bezig zijn met de controle van de beloningen van topfunctionarissen. Zo zijn bij BDO zeven mensen in dienst die zich uitsluitend met dit onderwerp bezighouden. Een paar jaar geleden was dat er nog maar één. Zonder de hulp van deze specialisten zijn de kantoren volgens Coziek niet meer in staat de jaarrekeningen te controleren.

‘De controle van topinkomens is zo bewerkelijk, dat we hier fiscale en juridische deskundigen bij nodig hebben’, zegt Rob Leensen, voorzitter van Coziek en partner bij accountantskantoor EY. ‘Als zij zeggen dat het klopt, dan zeggen wij ook dat het klopt. Wij fungeren bijna als doorgeefluik: wel eindverantwoordelijk, maar niet voldoende gespecialiseerd in de materie.’

Het ministerie van binnenlandse zaken zegt in een reactie de zorgen van Coziek serieus te nemen en samen met de NBA naar oplossingen te zoeken die de uitvoerbaarheid van de accountantscontrole op topinkomens verbeteren.

Wijziging op wijziging

‘Een accountant moet iedere onkostenvergoeding tot in detail ontleden’

- Marco Walhout, partner Deloitte

In 2013 voerde het kabinet de wet normering topinkomens (wnt) in. Doel: [uitsparingen](#) in de beloningen van topbestuurders met een publieke functie te voorkomen, onder andere in de gezondheidszorg. De wet begrenst het salaris van topbestuurders op maximaal een ministersalaris (2017: €181000). Maar sinds de invoering zijn er jaarlijks verschillende wijzigingen doorgevoerd, die de accountantscontrole in met name de zorg een stuk complexer hebben gemaakt. Een nieuwe aanpassing van de wet is in de maak.

Zo geldt er in de zorg een speciale regeling die zorginstellingen in verschillende beloningsklassen indeelt. De klasse bepaalt het maximumsalaris van de bestuurders. In de afgelopen jaren zijn deze categorieën keer op keer veranderd, net als de criteria op basis waarvan zorgorganisaties aan een bepaalde klasse worden gekoppeld. In 2016 werd het aantal categorieën bijvoorbeeld teruggebracht van tien naar vijf. 'Iedere wijziging wordt gekenmerkt door vier jaar overgangsbeleid, dus op dit moment lopen er al vijf regelingen parallel aan elkaar', zegt Leensen. 'Dat maakt de accountantscontrole een stuk lastiger.'

Ook leidt het aparte beloningsbeleid voor interim-topfunctionarissen tot bewerkelijkere controles in de zorg. Interimmers, die veel in de zorg werken, mogen meer verdienen dan een topbestuurder in vaste dienst. 'Maar dat betekent wel dat een accountant moet controleren of de interimmer daadwerkelijk als zzp'er werkt of dat de arbeidsrelatie toch kwalificeert als dienstbetrekking', stelt Marco Walhout, lid van Coziek en partner bij Deloitte. 'Als hier een fout ontstaat, kan een bestuurder het beloningsplafond overschrijden.'

Vooralsnog heeft demissionair staatssecretaris Wiebes (VVD) de handhaving van de zelfstandigenwet (DBA) [uitgesteld](#) tot 1 juli 2018.

Gevulde koeken

‘In sommige gevallen moet je bestuurders die al vertrokken zijn, confronteren met een nabetaling.’

- Lex de Grunt, bestuurder ggz-instelling Altrecht

Volgens Walhout is het de gedetailleerdheid van de wnt-controle en de stapeling van wijzigingen die het toetsen van de topinkomens in de zorg bijna niet meer uitvoerbaar maakt voor accountants. ‘De klassenindeling en de positie van interim-bestuurders zijn slechts twee voorbeelden. Van iedere onkostenvergoeding, zelfs de declaratie van gevulde koeken, moet worden bepaald of deze belast of onbelast is. Een onredelijk karwei.’

Walhout noemt als voorbeeld de premie voor een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering. ‘Deze premie, die de zorginstelling betaalt, wordt gezien als een belaste onkostenvergoeding die wordt opgeteld bij de beloning van een bestuurder. Tenzij de premie is ondergebracht in een speciale fiscale regeling. Een accountant moet dus iedere onkostenvergoeding van een topbestuurder tot in detail ontleden. Zonder fiscale en juridische hulp lukt dat nauwelijks.’

Chris van den Haak staat aan het hoofd van de branchegroep zorg van accountantsorganisatie BDO. Hij vindt de complexiteit 'doorgeschoten'. ‘De verantwoording van de controle op topinkomens moet tot op de euro juist zijn. Er mag geen enkele fout in zitten. Dit betekent dat een accountantskantoor soms wel €3000 of meer aan kosten in rekening brengt om te kijken of een post van €300 goed verantwoord is.’

Meer vertrouwen

[Lees ook](#)

[Ziekenhuizen: discussie over topinkomens schrikt goede bestuurders af](#)

Ook de zorginstellingen zelf melden dat de controle van de topinkomens in de huidige vorm tot extra kosten leidt die in enkele gevallen kunnen oplopen tot duizenden euro's per jaar. ‘Het kost heel veel energie en levert ook heel veel extra kosten op, zowel in de organisatie als bij de accountant’, zegt Peter Langenbach, bestuursvoorzitter van het Maasstad Ziekenhuis in Rotterdam. ‘Het zou een stuk eenvoudiger kunnen.’

Lex de Grunt, bestuurder bij de Utrechtse ggz-instelling Altrecht, snapt het pleidooi van Coziek om de controle op topinkomens niet meer door accountants te laten uitvoeren. ‘Alle kleine declaraties moet je bijhouden. Lastig. Je loopt eigenlijk continu achter de feiten aan. En in sommige gevallen moet je bestuurders die al vertrokken zijn, confronteren met een nabetaling. Vervelend.’

Volgens BDO-accountant Van den Haak hebben zorginstellingen 'echt wel begrepen' dat er iets moest gebeuren aan de topinkomens. 'De wet moet dan ook niet van tafel. Maar de wnt-regeling is gebaseerd op wantrouwen en argwaan.'

Wijzigingen in de wet normering topinkomens (wnt)

De wnt is in 2013 ingevoerd. De wet moet hoge beloningen en ontslagvergoedingen in de (semi-) publieke sector voorkomen. In eerste instantie lag de maximale beloning op 130% van een ministersalaris.

Sinds 2015 geldt een lager beloningsplafond van 100% van een ministersalaris. Voor dit jaar is de beloning gemaximeerd op zo'n €181.000. Een nieuwe aanpassing van de wet is in de maak. Het kabinet wil niet alleen topbestuurders binden aan het ministersalaris, maar alle werknemers die werken in de (semi-) publieke sector.

Voor onderwijsinstellingen, woningbouwcorporaties, zorgverzekeraars en zorginstellingen gelden aparte beloningsnormen. Deze worden ieder jaar aangepast of opnieuw vastgesteld.